

ГОЛОС МУЧЕНИКІВ

ГРУДЕНЬ, 2024

В'ЄТНАМ-БЛАЖЕННІ ЛАГІДНІ

ХРИСТІЯНИ З ПЛЕМІННИХ ГРУП В'ЄТНАМУ ЧЕРЕЗ ВІРУ В ХРИСТА
ЧАСТО ВТРАЧАЮТЬ СВОЇ ДОМІВКИ, РОБОТУ, ВРОЖАЙ,
ДОСТУП ДО ОСВІТИ ТА ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я

Гоніння на християн у В'єтнамі – не застаріла новина

Комунізм у Південно-Східній Азії може здатися пережитком минулого, системою, яка більше не є актуальною чи впливовою. Утім саме це вигідно комуністичній партії В'єтнаму — вони переконують світ у тому, що в їхній країні немає гонінь на християн.

На відміну від відкритих арештів у минулому, в'єтнамський уряд зараз вдається до більш витонченої тактики. Замість демонстративного ув'язнення християнам загрожує покарання у вигляді конфіскації землі, примусового виселення та позбавлення волі за фальшивими звинуваченнями або взагалі без висування останніх.

Цього місяця ми закликаємо вас подбати про те, щоб ваша родина, група та церква пам'ятала переслідуваних віруючих у В'єтнамі. На наступних сторінках ви прочитаєте вражаючі свідчення Цай, Хієн, Бінь і Тхань, чия мужність перед лицем труднощів є для нас великим натхненням.

Не забудьте відвідати наш вебсайт, де ми поділилися ще однією зворушливою історією про в'єтнамську сестру, яка, втративши чоловіка, сина та домівку, продовжує покладатися на Господа у забезпеченні своїх потреб та захистію.

З повагою,
Ерік і Хьон Сук Фолі

Втрата заради Божої слави

У той час як Цяя було ув'язнено за віру на півночі В'єтнаму, його дружину Хієн, матір трьох дітей, допитувала поліція, принижуючи її і звинувачуючи у брехні. «Твій чоловік відмовився від своєї віри. Він уже не християнин, — переконували вони жінку. — Що ти робитимеш? Теж зречешся християнського Бога?» Однак Хієн твердо заявила: «Я повірю вам лише тоді, коли почую це від Цяя. Та навіть якщо він залишить свою віру, я все одно не зречуся Христа».

Непохитність Хієн і Цяя зміцнювалася їхньою відданістю Христу, перевіреною багатьма випробуваннями.

ДОБРА ЗВІСТКА З ВУСТ ТОРГОВЦІВ БУЙВОЛАМИ

Плем'я хмонг є однією з найбільших етнічних меншин у В'єтнамі, країні з населенням понад мільйон осіб. Більшість із цієї народності мешкає в горах північного і центрального В'єтнаму, хоча великі поселення хмонг зустрічаються також у Лаосі, Камбоджі та Китаї.

Як і більшість представників цього племені, Цай і Хієн були анімістами, поклонялися духам своїх предків, а також духам, які, на їхню думку, населяли навколишній світ. Для покращення здоров'я та повернення успіху подружжя зверталося до ворожок і чаклунів, які запевняли, що їхні предки зробили щось непросте й тепер ніхто не здатен запобігти нещастям, які спіткали їхню сім'ю.

З часом Цай і Хієн знайшли проблиск надії через інтернет. «Ми чули, що є Бог, Бог християн, — розповідає Цай, — Який є могутнім Богом. Але ми не знали, як до Нього прийти». І Господь явився їм несподіваним чином, через Добру звістку, яку принесли торговці буйволами.

2021 року Бог закликав групу християн-хмонгів проповідувати Євангеліє на півночі В'єтнаму, і вони використали свій бізнес як привід, щоб відвідати тамтешні села. Коли торговці прибули, Цай і його друзі розповіли їм, що вони живуть під прокляттям злих духів. Християни скористалися нагодою, щоб засвідчити їм про Ісуса Христа, Бога, Який може визволити їх від духовного гніту.

Після того, як торговці повернулися додому, вони зателефонували Цяю і продовжили благовістити йому та Хієн, і з часом ця сім'я та п'ять інших увірували в Христа. Цай і Хієн зруйнували вівтар для поклоніння духам

Цай і Хієн почули Добру звістку від євангелістів, які продавали буйволів. Ця жінка-хмонг живе у віддаленому гірському селі, де для поширення Євангелія подекуди потрібна така ж тактика

Попри втрати та постійні загрози, Цай і Хієн радіють тому, як Євангеліє змінює їхнє село та весь регіон

у своєму будинку і спалили все, що було пов'язано з їхніми колишніми віруваннями.

Коли сусіди помітили зникнення вівтаря в будинку, то зрозуміли, що щось змінилося. Спочатку Цай мовчав про свою віру, але переважило те, що він і його дружина хотіли бути вірними Христу. «Ми знали, що інших християн переслідують, — говорить Цай, — утім у нашій ситуації все одно набагато краще вірити в Христа, Який допоможе нам у житті».

Коли головний чаклун села дізнався, що в будинку подружжя більше немає вівтаря, він відправив до їхнього дому чоловіка, щоб відновити вівтар проти волі подружжя. Щойно робітник пішов, Цай знову зруйнував жертовник і кинув його у вогнище. Вони з Хієн були сповнені рішучості жити для Христа. І першим кроком, на їхню думку, було приєднатися до інших християн із села у публічному визнанні своєї віри.

ЗАРЕЄСТРОВАНА, ПРОТЕ ПЕРЕСЛІДУВАНА ЦЕРКВА

Цай, Хієн та інші новонавернені не знали точно, що означає бути церквою, однак вони прагнули навчитися. «Ми прийняли Христа і хотіли поклонятися Богу, — пояснює Цай, — але не знали, як це робити». Спочатку християни почали збиратися рано-вранці та пізно вночі, щоб уникнути пильного ока влади.

Незабаром сім'ї вирішили, що найкращий спосіб отримати більше свободи — це зареєструвати громаду як частину однієї з офіційних християнських деномінацій В'єтнаму. Вони вірили, що державна реєстрація заспокоїть місцевих чиновників і переконає їх у тому, що християни законслухняні громадяни.

Однак цей крок мав протилежний ефект. Реєстрацію було здійснено на регіональному та районному рівнях, проте вона викликала гнівну реакцію з боку місцевої влади села. Цая, Хієн та інших братів і сестер почали викликати на різноманітні засідання і допити, під час яких від них вимагали зректися християнської віри і повернутися до поклоніння предкам.

Коли спроби влади провалилися, вони почали конфіскувати майно сімей — землю, посівні матеріали, навіть щойно зібраний урожай. У Цая та Хієн відібрали деревину, яку сім'я назбирала в лісі, щоб розширити свій дім. На їхнє поле привезли солдатів, які зібрали і забрали їхній урожай. У сім'ї також конфіскували свиню, яку вони вирощували більше року, і зарізали під час свята поклоніння духам.

Багато меншин, таких як хмонг, отримують земельні гранти, фінансові субсидії та інші державні дотації, які дозволяють їм виживати. Християнських сімей позбавлено будь-якої допомоги, бо, як твердить влада, християни неояльні до в'єтнамського уряду, а їхня віра «чужа» народу. «Річ не лише в тім, що нам не дозволяють отримати допомогу, — зітхає Цай. — У нас забирають і те, що ми вже маємо. Якщо держава допомогла купити буйволів або дерева для насадження, забирають і буйволів, і дерева — усе!»

Поліція обнишпорювала будинки християн у пошуках навіть найменших доказів правопорушень або приховування того, що, на їхню думку, мало належати громаді. Потім ситуація погіршилася ще більше. «Наш будинок відрізали від системи енергопостачання, — зітхає Цай. — А вночі, після відмикання світла, хтось кинув великий камінь на солом'яний дах, від чого постраждала частина конструкції, налякавши дітей, яким на той час було три, чотири та шість років».

Інші християнські сім'ї пережили таке ж ставлення. Один християнин повідомив, що під час обшуку солдати зґвалтували його 18-річну сестру і невістку. У поліції відмовилися розглядати скаргу сім'ї, заявивши, що християни більше не належать до громади села, а тому не мають права на захист.

ПРИЙНЯТТЯ ПОЗБАВЛЕННЯ ВОЛІ

Місцеві провідники не вдовольнилися ізоляцією християнських сімей від громади та позбавленням їх засобів до існування. Вони підготували спеціальне покарання для трьох чоловіків, які намагалися зареєструвати їхню церкву.

26 жовтня 2022 року поліція заарештувала Цая та ще двох християн. Їх протримали під вартою понад два місяці, перш ніж офіційно висунули звинувачення. Сім'ям не надали жодної інформації про місцезнаходження заарештованих та їхній стан. «До того, як нас заарештували, ми вже пережили дуже важкі часи, — згадує Цай. — Нам зробили багато зла. Але коли мене привели до суду і посадили до в'язниці, стало ще важче. Я був у ув'язненні, а дружина не знала, де я і що зі мною. Я теж не знав, що відбувається з нею і з дітьми. Це був темний і жахливий час для нас».

Зрештою трьом чоловікам висунули звинувачення у розкраданні громадського майна. «У суді сільський голова звинуватив нас у привласненні рису та поля, яке належало жителям села», — говорить Хієн. Він заявив, що християни не мають права на державну підтримку. Отож, будь-які суспільні блага — навіть отримані ними до того, як вони стали християнами, або ті, які вони виростили власною працею чи придбали за особисті кошти, — вважаються «вкраденими» у суспільства.

Троє чоловіків подали заяву на юридичне представництво, у чому одразу ж їм було відмовлено. Коли вони вимагали надання свідчень та перехресного допиту свідків, їм також відмовили. «Коли ми запитали, що і в кого ми вкрали або що ще протизаконного вчинили, — розповідає Цай, — [сільський староста] не міг надати жодного доказу. Проте він вимагав для нас позбавлення волі терміном на п'ять років». Після того як християн визнали винними, суддя засудив кожного з них до року ув'язнення.

Цай знав, що може звернутися до суду вищої інстанції або до правозахисних організацій, утім його спрагу справедливості перемогла інша думка. «Ми вирішили, що змиримося з утратою і підемо до в'язниці, — пояснює Цай, — щоб через нас прославився Господь. У нас не було нікого, хто міг би допомогти, але Бог із нами, і Він допоможе нам навіть під час перебування у в'язниці. Ми вирішили, що готові терпіти втрати заради Божої слави».

Цая ув'язнили приблизно за 200 кілометрів від дому, і Хієн нарешті змогла регулярно відвідувати чоловіка. Хоча Цай відчував велике полегшення, коли знову почав отримувати вісті від сім'ї і навіть побачив їх, їхні візити не завжди заспокоювали його. Він знав, що Хієн, якій тепер доводилося самотужки виховувати трьох дітей, вилучили з суспільства, позбавили електрики, і вона щосили намагалася задовольнити основні потреби своєї сім'ї. «Найбільше я хвилюювся, що моя сім'я відмовиться від віри, — згадує чоловік. — Я знав, що маю йти за Христом, і я не збирався змінювати своє рішення, проте я хвилюювався за дружину та дітей».

Деякі християни втекли через кордон до Лаосу і кликали Хієн іти з ними, а інші радили їй відмовитися від християнської віри. Тоді влада повідомила жінці, що її чоловік зрікся Христа у в'язниці, що «підтвердили» деякі жителі села. Однак Цая не варто було турбуватися про Хієн. «Навіть якщо мій чоловік залишається у в'язниці, ми віримо в Ісуса і маємо вічне життя, — невтомно повторювала вона друзям. — Якщо ж його звільнять і він не віритиме в Ісуса, ми не матимемо вічного життя. Що важливіше? Ми хочемо мати вічне життя, щоб мати силу пережити [будь-які страждання]».

Чекаючи на звільнення чоловіка, Хієн навчила своїх дітей не зводити очей з Ісуса Христа. «Я пояснила, що їхній батько у в'язниці, бо він християнин; Бог був там із ним, — свідчить Хієн. — Я сказала: "Ми разом, і Бог буде з нами. Він скоро визволить вашого батька". Бог зі мною, навіть коли я страждаю. Він мене розуміє. Тому я не плачу і ні про що не шкодую».

Сім'ї трьох ув'язнених чоловіків продовжують збиратися для молитви та спілкування, шукаючи можливості розповісти своїм ближнім про Христа

НАДІЯ І МАЙБУТНЄ

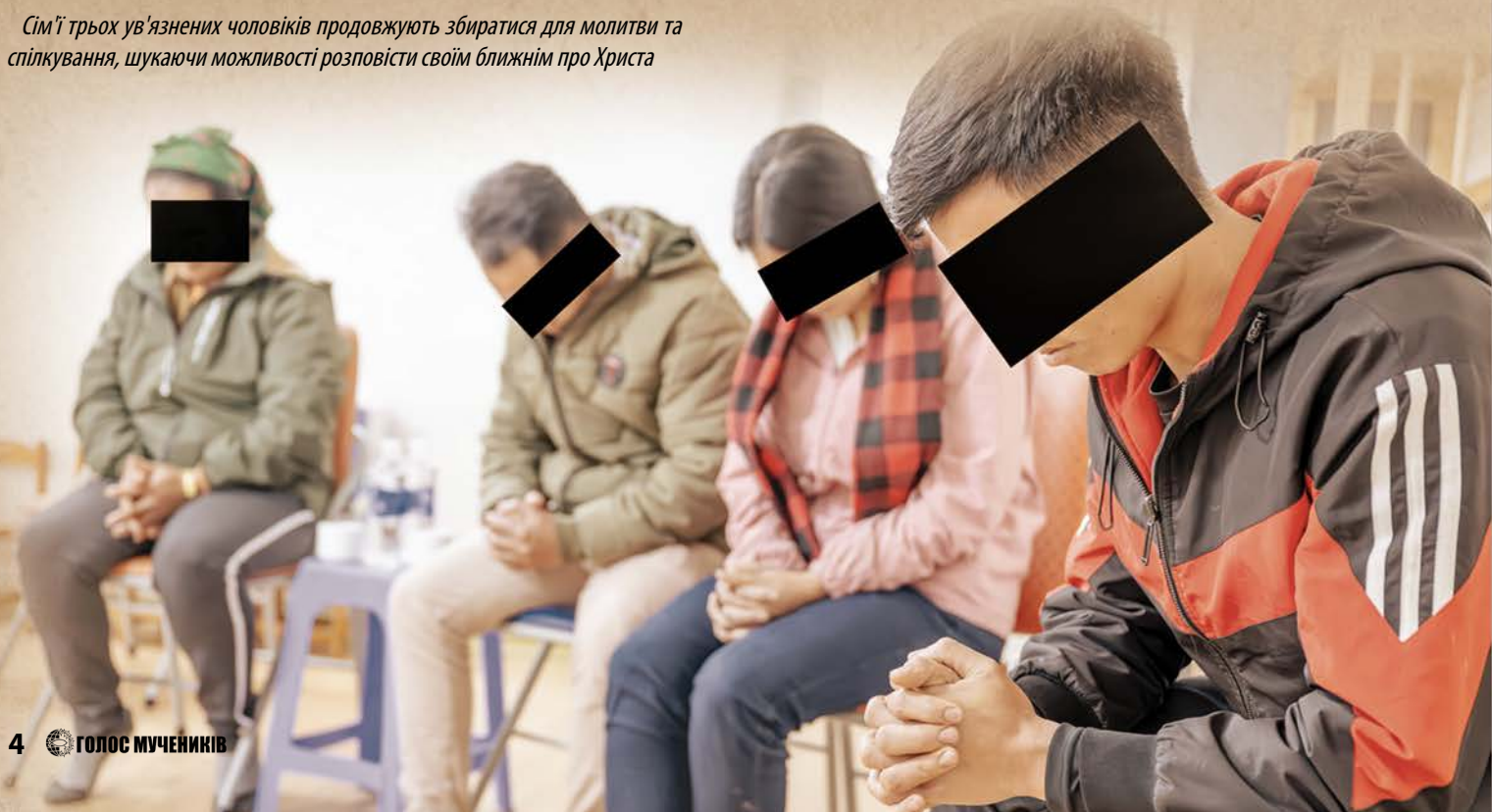
У листопаді 2023 року Цай — кого звільнили останнім — вийшов на волю, провівши у в'язниці 13 місяців. Християни в його селі, однак, залишаються у тому ж пригнобленому становищі, в якому вони перебували до його арешту: вони не мають ні землі, ні електрики, ні доступу до громадських послуг, ні захисту. Деяким сім'ям було відмовлено у видачі свідоцтва про народження їхніх дітей, а дітям Цая та Хієн — у зарахуванні до місцевої школи. Однак вони з радістю знову поклоняються Богові всією сім'єю.

Цай свідчить, що переслідування зміцнили його віру в Христа і дали йому сміливості та нового бачення для своєї громади. «Хмонг [які є християнами] в районі, де я живу, переслідують, — пояснює чоловік. — Вони тікають до Лаосу, тікають на південь. Та я не хочу їхати. Я хочу тут благословити людям і приводити їхні душі до Христа. Я не знаю, які переслідування на мене чекають, але я обіцяв Богові, що залишуся, і молюся, щоб Він допоміг мені в цьому».

Цай просить молитися за нього. «Моя надія і моя молитва полягають у тому, щоб я продовжував страждати від переслідувань... [і] щоб у недалекому майбутньому багато людей на моїй землі стали християнами».

Мужність і великодушність Хієн, так само відданої Христу, як і її чоловік, здивували деяких їхніх вороже налаштованих сусідів. Щоб прогудувати сім'ю, жінка збирала в лісі дикорослі коріння та ягоди. І, незважаючи на кричущу потребу власної родини, вона намагалася зібрати достатньо, щоб поділитися з літньою жінкою в селі, про яку нікому було подбати. «Хієн говорить, що, виявляючи любов до інших, ми можемо привести їх до Христа, — пояснює служитель, який працює в країні. — Замість того щоб продавати [їжу] за гроші, вона дає її [жінці] з доброти до неї».

Хієн пристрасно прагне розповідати іншим про Христа. Вона хоче допомогти Цая здобути біблійну освіту. Усвідомлюючи труднощі, які може принести їм життя у вірі та християнському служінні, жінка підсумовує своє з чоловіком спільне бажання так: «Ми хочемо, щоб наше життя сяяло, щоб люди в довколишніх селах могли пізнати Христа».

Разом у служінні та в стражданнях

Бінь і Тхань здавалися не найкращими кандидатами для служіння корінним народам Центрального нагір'я В'єтнаму. Вони обоє були міськими жителями, здобули освіту в місті й звикли до міських зручностей, яких не було у віддалених селах.

У дитинстві ні Бінь, ні Тхань не уявляли собі життя, пов'язаного з християнським служінням. Незважаючи на те, що Бінь виріс у сім'ї віруючих батьків, у 19 років він був злим юнаком, багато пив і часто встрявав у бійки. Однак після того, як одного разу йому приснився сон про Христа, він вирішив іти за Ним.

Через два роки, під час зустрічі християнської молодіжної групи, Бінь познайомився з Тхань, а після весілля вони разом присвятили життя служінню Господу. Навчаючись у семінарії, молодий чоловік щовечора ділився з дружиною уроками, які засвоїв. Пізніше, коли Бінь викликали в поліцію для допиту про його християнську віру та навчання у семінарії, Тхань пішла за ним, розділяючи з чоловіком побої і приниження. «Ми присвятили життя служінню, — говорить християнин. — Ми разом вивчали Біблію, разом працювали й побиття зазнали також разом».

Потім, 1997 року, Господь призвав молоде подружжя проголошувати Євангеліє племінним народам у Центральному нагір'ї, одному з найбільш географічно ізольованих і складних районів країни. Більшість громад там бідні, дороги погані, а комунальні послуги лише рудиментарні. Влада побоюється зовнішнього впливу в регіоні, звинувачуючи іноземні дисидентські групи в підтримці насильницьких нападів на уряд.

В'єтнамська церква продовжує зростати, незважаючи на гоніння

Першим імпульсом подружжя, яке розпочало свій християнський шлях та служіння в молодіжних групах, було звернутися до молоді. Їх засмучувало те, що місцева влада тиснула на молодих людей. Зіткнувшись із дилемою — зректися віри чи бути виключеним зі школи, багато хто перестав ходити до церкви. Дехто навіть уникав спілкування з Бінь і Тхань, боячись, що вчителі та керівництво навчальних закладів звинуватять їх у зв'язках з християнами.

Однак Бінь і Тхань продовжували свою працю, і Господь благословив їх вірними молодими християнами, які хотіли, щоб церква процвітала. Однак у міру зростання громади переслідування посилювалися. «Багато разів, коли ми проводили богослужіння, приїжджала поліція і забиравала всіх нас до поліційної дільниці», — розповідає Бінь. А на тих, хто не зрікався віри в Христа, накладали штрафи.

Оскільки членами церкви були переважно незаможні студенти, Бінь і Тхань продавали особисті речі й навіть рис, щоб сплатити штрафи. Решту боргу Бінь відпрацьовував, виконуючи роботу для уряду.

З часом подружжя зрозуміло, що їм потрібен новий підхід до служіння. Комуністична влада у В'єтнамі загалом негативно ставиться до християнського благовістя, а посилені заходи безпеки та контроль у Центральному нагір'ї вимагали особливої обережності. «Ми не могли поїхати туди як учителі Біблії, — пояснює Тхань, — тому поїхали як бізнесмени». Цей привід надавав можливості будувати стосунки та ділитися Євангелієм, а також навчати, наставляти та підбадьорювати віруючих. «Ми не могли запросити людей додому, у нас не було [постійного] місця для зустрічей, — говорить Тхань. — Замість цього ми з чоловіком відвідували інших віруючих. Двоє людей завжди стояли перед будинком, щоб дивитися, чи не йде поліція, і молилися, а решта в домі вивчали Біблію». Коли церква зросла до 150 членів, Бінь і Тхань почали навчати нових лідерів, щоб вони їздили в інші села і самі засновували нові церкви.

Нині подружжя очолює команду з 25 євангелістів, які працюють серед 10 різних племенних груп у трьох провінціях країни. Однак євангелісти, яких навчили Бінь і Тхань, тепер зазнають набагато більших переслідувань, ніж саме подружжя, коли вони були молодими місіонерами.

Однією з найскладніших змін став новий підхід влади до переслідувань християн. «Уряд зрозумів, що покарання побиттям не діє на віруючих, — пояснює Бінь, — тому змінив спосіб переслідування». Зараз влада змушує

християн зрікатися віри, позбавляючи їх можливості задовольняти свої базові потреби, а також привілеїв. Бінь розповів, що знає літнього християнина, який після багатьох років на державній службі втратив пенсію. Коли владі стало відомо про віру чоловіка в Ісуса, йому погрожували відмовою у виплаті пенсії, якщо він не зречеться Христа. Чоловік обрав Господа — і втратив усі засоби існування.

Чимало християн, представників етнічних меншин, позбавлені соціальної підтримки, охорони здоров'я, землі та освіти. У бідних громадах Центрального нагір'я такі обмеження часто є питанням життя і смерті. Проте, за словами Біня, любов до Христа дозволяє Божим дітям залишатися непохитними у вірі. «Коли я навчаю людей Біблії, — говорить він, — я завжди підбадьорюю їх і кажу, що все, що відбувається з кожним із нас, залежить від Бога. Бог — наша надія. Ми просто віддаємо все в Його руки і чекаємо Його відповіді».

І подружжя бачить, як Бог відповідає на їхні молитви. Християни з інших частин В'єтнаму допомагають братам і сестрам, які багато втратили через віру в Христа. Урядові обмеження дещо пом'якшилися, що зробило можливим євангелізацію в цьому регіоні. «[Влада бачить, що,] коли Боже Слово торкається сердець людей, вони стають кращими і не створюють проблем», — пояснює Бінь.

2011 року у Тхань діагностували рак, що призвело до численних операцій, складного лікування та тривалої госпіталізації. Однак той факт, що жінка проводить багато часу в лікарні, не заважає їй проголошувати Євангеліє. За словами благовісниці, під час її лікування Бог через неї привів до віри понад 100 людей.

Нині Тхань не може так часто й далеко подорожувати з чоловіком, проте подружжя все ще вважає служіння своїм спільним покликанням. Хоча Бінь їздить у гори проводити очне навчання сам, онлайн-навчання вони з дружиною проводять разом. Тхань регулярно організовує молитовні зібрання і богослужіння в лікарні, направляє щойно виписаних пацієнтів у церкви, а Бінь допомагає в цьому своїй дружині.

«Моліться за нас, щоб ми продовжували вірно виконувати своє покликання, — просить чоловік. — Благайте Господа, щоб Він подбав про нас і наших співробітників на Своїй ниві, разом із якими ми проповідуємо Євангеліє. Моліться, щоб Господь Бог показав урядові Свою силу».